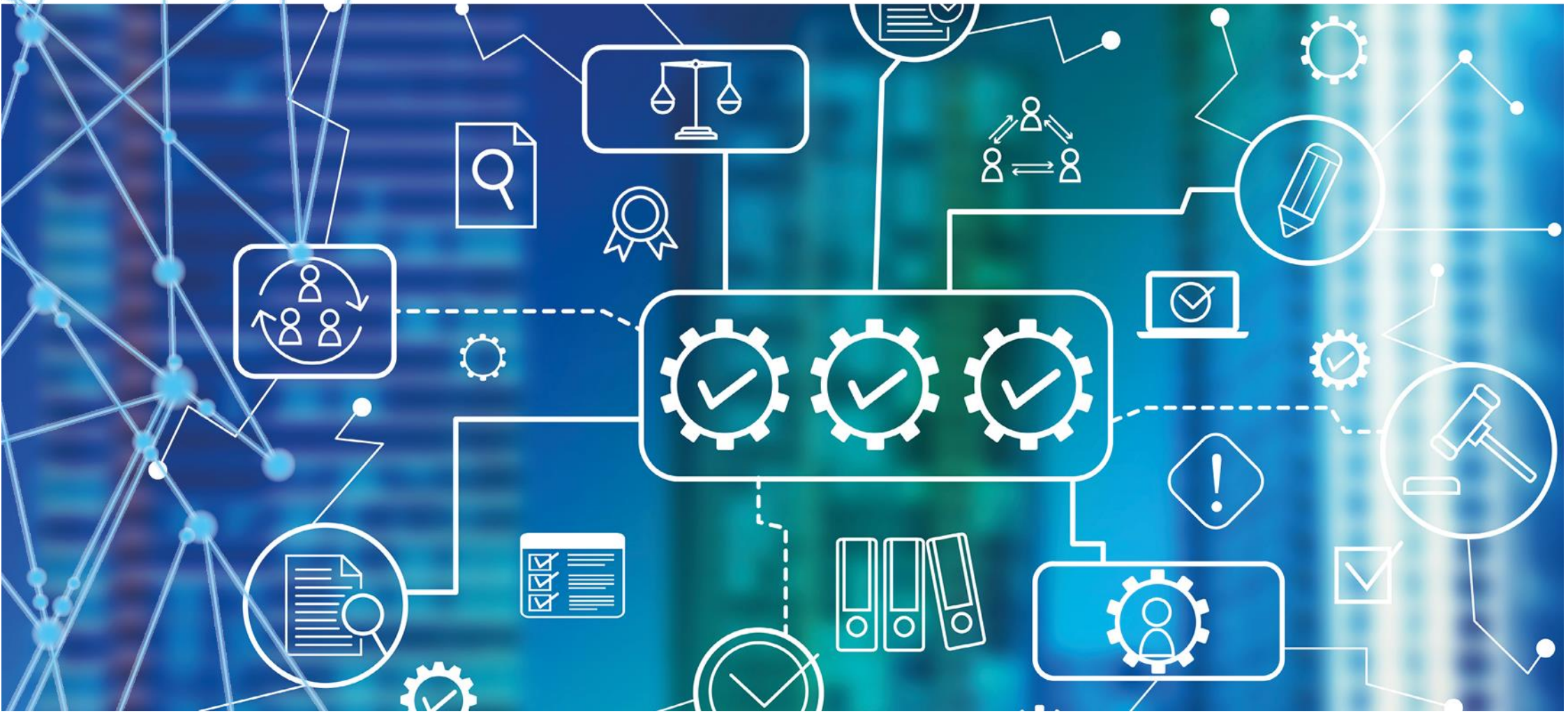
Molenlanden

Werkprogramma 2020

Rekenkamer Molenlanden

Inleiding

Met genoegen presenteren wij het eerste Werkprogramma van de Rekenkamer Molenlanden. Voordat we ingaan op de onderwerpen die we dit jaar willen gaan onderzoeken, stellen we ons graag even aan u voor.

1. Wat is de Rekenkamer Molenlanden?

De Rekenkamer is een onafhankelijk orgaan binnen de gemeente Molenlanden.

Ons doel is de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad te versterken. Dit willen wij bereiken door het doen van onderzoek en uitbrengen van op dit onderzoek gebaseerde conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer is er niet alleen voor de gemeenteraad, wij zijn er ook voor de burgers. Voor de inwoners van de gemeente Molenlanden willen wij zichtbaar maken wat er terecht komt van de beleidsvoornemens van de gemeente.

Wie zitten er in de Rekenkamer?

De Rekenkamer Molenlanden bestaat uit drie personen. De voorzitter is Karin Meijer en de twee leden zijn Rob Malag en Johan Weggeman. Wij hebben geen (economische) binding met de gemeente. Wij hebben alle drie ruime ervaring met het werk van de rekenkamer opgedaan bij andere gemeenten. In de gemeenteraadsvergadering van oktober 2019 zijn wij beedigd voor een periode van 6 jaar. Wij worden bij onze werkzaamheden ondersteund door Jolanda Stam. Jolanda werkt bij de griffie en is voor de Rekenkamer de ambtelijk secretaris.

V.l.n.r.: Rob Malag, Karin Meijer, Jolanda Stam en Johan Weggeman.

Begeleidingsgroep Rekenkamer

De Rekenkamer wordt in haar werkzaamheden bijgestaan door de Begeleidingsgroep Rekenkamer. De Begeleidingsgroep Rekenkamer bestaat uit zes personen, iedere fractie levert één persoon die gemeenteraads- of burgerlid is. In de Begeleidingsgroep Rekenkamer hebben zitting: Bart Toonen, voorzitter, Philomeen Breddels, Corné Egas, Ruud van Rijn, Leo Timmer en Herman van de Water. De leden van de Begeleidingsgroep Rekenkamer zitten in deze groep zonder last en ruggespraak. De Begeleidingsgroep Rekenkamer wordt ondersteund door Jarno Groenveld. De Begeleidingsgroep Rekenkamer en de Rekenkamer zullen elkaar naar verwachting twee of drie keer per jaar treffen.

De gemeente Molenlanden kent de Verordening op de rekenkamer 2019 gemeente Molenlanden zoals vastgesteld tijdens de openbare raadsvergadering gemeente Molenlanden, gehouden op 25 juni 2019.

De Rekenkamer heeft zelf een Reglement van Orde en een Onderzoeksprotocol opgesteld. Deze documenten zijn te vinden op de site van de **gemeente Molenlanden** (onder het kopje Rekenkamer).

De Rekenkamer bepaalt zelf welke onderzoeken er uitgevoerd worden en beschrijft dit in haar werkprogramma. In onze keuze voor te onderzoeken onderwerpen houden wij in het selectieproces rekening met de ideeën die in de gemeenteraad en gemeenschap leven; over te onderzoeken onderwerpen zoeken wij graag de dialoog.

De eerste stap die is gezet, is dat de Rekenkamer aan de gemeenteraadsleden mogelijke onderwerpen voor onderzoek heeft gevraagd. Tegelijkertijd hebben wij, door een oproep in De Klaroen en Het Kontakt de inwoners van de gemeente Molenlanden uitgenodigd om onderwerpen aan te leveren. Daarnaast hebben wij ons zelf ook georiënteerd op onderzoekswaardige onderwerpen.

Alle aangedragen onderwerpen zijn met de Begeleidingsgroep Rekenkamer besproken. Dit heeft, aan de hand van selectiecriteria, geresulteerd in de eerste groslijst van onderzoeksonderwerpen. Hieruit hebben we een zogenaamde shortlist samengesteld met onderwerpen die kansrijk zijn om dit jaar of komend jaar in onderzoek te worden genomen. En tot slot hebben we één onderwerp gekozen dat op korte termijn onderzocht zal gaan worden.

Budget

Wij kunnen niet alle onderwerpen onderzoeken. Een van de redenen hiervoor is dat ons budget, dat door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld, van € 27.000,- per jaar dit niet toelaat. Van dit budget betalen we het door ons ingehuurde onderzoeksbureau, onze reis- en vergadervergoeding en de overige kosten zoals het lidmaatschap van de landelijke organisatie van Rekenkamers (NVRR). Over de besteding van het budget leggen wij verantwoording af in ons jaarverslag.

Hierna gaan we dieper in op het selectieproces en de uiteindelijk gekozen onderwerpen voor onderzoek.

2 Welke selectiecriteria hanteert de Rekenkamer?

Door de leden van de gemeenteraad, inwoners van de gemeente en de Rekenkamer Molenlanden zijn in totaal 18 mogelijke onderzoeksonderwerpen aangedragen die op de groslijst zijn geplaatst. In de bijlage treft u onze eerste groslijst aan.

De onderwerpen die erop staan, voldeden aan onze selectiecriteria te weten:

- Er is sprake van een aanzienlijk belang in maatschappelijk, financieel, organisatorisch of bestuurlijk opzicht.
- Er is spreiding over beleidsterreinen.
- De verwachte leereffecten en nieuwe inzichten rechtvaardigen de onderzoeksinspanning.
- Het past binnen de taakomschrijving en onderzoeksmogelijkheden van de Rekenkamer.

3 Wat zijn de meest kansrijk geachte onderwerpen en wat wordt het eerste onderzoek van de Rekenkamer Molenlanden?

Kansrijke onderwerpen

Kansrijke onderwerpen hebben wij op de shortlist geplaatst omdat wij overwegen deze dit jaar of komend jaar in onderzoek te nemen. Wij verwachten met het huidige budget maximaal drie onderzoeken in de twee jaar te kunnen doen.

Op het beleidsterrein 'Wonen & Leven In Molenlanden' hebben we het onderwerp:

- Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid.

Op het beleidsterrein 'Samenleven in Molenlanden' zijn dat de onderwerpen:

- WMO
- Jeugd en sociaal domein.

Op het beleidsterrein 'Beter omgaan met ons Gebied' en 'Werken & Recreëren in Molenlanden' zijn dat de onderwerpen:

- Energietransitie
- Duurzaamheid.

Sommige onderwerpen binnen deze beleidsterreinen hangen met elkaar samen.

De Rekenkamer zal verder verkennen wat de beste invalshoek voor een onderzoek zou kunnen zijn en waar de toegevoegde waarde zou kunnen liggen. Bovendien zal onderzocht worden of mogelijk onderwerpen samen genomen kunnen worden.

Daarnaast is ook 'Dienstverlening' een belangrijk onderwerp. Molenlanden is op dit gebied een innovatieve gemeente; zonder centraal gemeentehuis, maar met een vijftal servicepunten. Ook de huisvesting van de ambtenaren (een centrale werklocatie) heeft raakvlakken met dit onderwerp.

Eerste onderzoek

Met dank aan de vele inbreng van de diverse geledingen hadden we een groot aantal onderwerpen waaruit we ons eerste onderwerp konden kiezen. Na een zorgvuldige overweging waarbij diverse factoren zijn afgewogen zoals actualiteit, middelen en tijd zijn we tot een keuze gekomen. We hebben hiervoor ons klankbord de Begeleidingsgroep Rekenkamer geraadpleegd, zij ondersteunen onze keuze.

Ons eerste rekenkameronderzoek richt zich op *toezicht en handhaving* in het kader van het beleidsthema openbare orde en veiligheid. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Necker van Naem, die dit onderzoek ook in andere gemeenten heeft uitgevoerd/zal uitvoeren. Om die reden bestaat het onderzoek, naast een gedeelte waarbij specifiek het beleid en de beleidsuitvoering van de gemeente Molenlanden wordt onderzocht, ook uit een deel waarin vergelijkingen met andere gemeenten zal worden gemaakt.

Als overweging is door ons ook meegenomen dat naar verwachting in het derde kwartaal 2020 het Integraal Handhavingsplan op de Raadstermijnagenda van de gemeenteraad staat. De uitkomsten van het eerste Rekenkameronderzoek biedt de gemeenteraad naar verwachting inzicht in de uitvoeringspraktijk van toezicht en handhaving op de openbare

orde en veiligheid, met specifieke aandacht voor de rol van de gemeenteraad ten aanzien van de ontwikkelingen in dit domein. Met de uitkomsten van dit onderzoek verwachten wij dat de Rekenkamer de gemeenteraad handvatten geeft om grip te krijgen op een complex stelsel van bevoegdheden dat direct raakt aan de inwoners van de gemeente Molenlanden. Daarnaast is het onze verwachting dat de gemeenteraad zijn voordeel kan doen met de vergelijking die met andere gemeenten zal worden gemaakt zodat eventuele lessen en succesvolle voorbeelden bij de beoordeling van het nieuwe Integraal Handhavingsplan betrokken kunnen worden.

De centrale vraag van het onderzoek is:

Welk toezichts- en handhavingsbeleid op het gebied van OOV[1] heeft de gemeente vastgesteld en wordt dit beleid doelmatig en doeltreffend uitgevoerd?

De doorlooptijd van het onderzoek is circa 3 à 4 maanden. In deze periode brengen de onderzoekers in beeld hoe het toezicht- en handhavingsbeleid voor OVV eruit ziet. Ze doen dit door middel van het bestuderen van relevante documenten van de gemeente Molenlanden en verifiëren en verrijken deze bevindingen door het houden van interviews met relevante gesprekspartners.

Op basis van de bevindingen van het onderzoeksbureau zal de Rekenkamer conclusies trekken een aanbevelingen doen aan de gemeenteraad.

[1] Openbare Orde en Veiligheid.

4 Wat is de onderzoeksplanning voor 2020?

Voor de zomervakantie werkt de Rekenkamer aan haar eerste onderzoek. Het streven is om het onderzoeksrapport en de daaraan gekoppelde aanbevelingen in oktober aan de gemeenteraad aan te bieden. Daarnaast worden er – parallel aan dat proces – voorbereidingen getroffen voor een nieuw onderzoek waarbij een verkenning zal plaatsvinden welke van de meest kansrijke onderwerpen van de zogenaamde shortlist in onderzoek zal worden genomen later dit jaar. De Rekenkamer informeert de gemeenteraad naar verwachting in het derde kwartaal over het geselecteerde onderwerp.

In de tabel op de volgende pagina is de planning (inclusief onderzoeksfases) terug te vinden.

Invloed coronavirus op werkzaamheden Rekenkamer

De beoogde start van het onderzoek is in april 2020, maar is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Rekenkameronderzoek is mensenwerk. Onderzoekers, medewerkers van de gemeente Molenlanden en de leden van Rekenkamer zullen in de voor ons liggende periode prioriteiten in tijd en activiteiten kiezen wat invloed kan hebben op de voortgang van het onderzoek, waardoor termijnen niet altijd haalbaar blijken te zijn.

<table>
<tr><th>2020</th><th>April</th><th>Mei</th><th>Juni</th><th>Juli</th><th>Au-gus-tus</th><th>September</th><th>Oktober</th><th>Novem-ber</th><th>Decem-ber</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Onderzoek hand-having OOV</td><td colspan="3" rowspan="2">Uitvoering onderzoek</td><td colspan="2">Uitloop</td><td colspan="2" rowspan="2">Afronding / Raads-be-handeling</td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Ambtelijke- en bestuurlijke wederhoor</td></tr>
<tr><td>Nieuw onderzoek (nog te bepalen)</td><td colspan="2"></td><td colspan="2">Verkenning & Uitwer-king</td><td colspan="3">Selectie & Voorbereiding</td><td colspan="2">Uitvoering onderzoek</td></tr>
</table>

Tenslotte

De afgelopen weken hebben voor ons in het teken gestaan van de voorbereiding. Wij bedanken iedereen die ons geholpen heeft in met deze voorbereidingen. Het kunnen sparren met de Begeleidingsgroep Rekenkamer, de ondersteuning van Jolanda en Jarno en het gevoel welkom te zijn in de gemeente Molenlanden heeft ons zeer veel geholpen.

De voorbereiding was veelal theoretisch en we kijken er nu naar uit om met het onderzoek te starten.

Hoornaar, april 2020.

Karin Meijer, voorzitter

Bijlage: Groslijst (inclusief shortlist)

Hieronder vindt u een lijst met mogelijke onderzoeksonderwerpen voor 2020 en de jaren erna. Elk jaar zullen we deze groslijst actualiseren en daaruit de onderwerpen kiezen die het meest kansrijk zijn om in onderzoek te worden genomen. De voor dit jaar meest kansrijke onderwerpen zijn in groen weer gegeven en vormen de zogenaamde shortlist

Beleidsterrein	Onderwerp	Genoemd door:		
		Fracties	Rekenkamer	Burger
Wonen & Leven In Molenlanden	Woningbouw: zorgen over de effectiviteit van nieuwbouw/ doorstroming woningbouw in Molenlanden. Daaraan gekoppeld: * Echtscheidingsproblematiek in relatie tot thema's zoals volkshuisvesting	x		x
	Handhaving OVV (eerste onderzoek)	x		
	Handhaving; verdieping t.a.v. eerste onderzoek	x		
	Omgevingswet		x	
Verkeer & Vervoer in Molenlanden	Bereikbaarheid / Infrastructuur		x	
	Bereikbaarheid / Verkeersveiligheid		x	
Samenleven in Molenlanden	WMO, op welke wijze zijn de processen geborgd en wat zijn de effecten op gebied PBG	x	x	
	Jeugd / Sociaal domein in brede zin		x	
Beter omgaan met ons Gebied	Afvalverwerking	x		
	Energietransitie in relatie met Gorinchem, Provincie en Grenzeloos Samenwerken	x	x	
	Energietransitie: Leidt het huidige beleid inzake energie-transitie van de gemeente tot resultaten om de klimaatdoel-stelling van Parijs uiteindelijk te behalen? Is er genoeg visie, zijn er voldoende maatregelen genomen om nieuw beleid hierin te faciliteren, initiëren en te realiseren?	x	x	

Werken & Recreëren in Molenlanden	Het beleid op het gebied van het stimuleren van duurzaamheid door particulieren en door MKB-bedrijven. Wij zijn benieuwd naar de antwoorden op de vragen: hoe wordt dit gestimuleerd, is dit succesvol en wat kan er verbeterd worden?	x		
Dichtbij Molenlanden	Klachtenafhandeling		x	
	Burgerparticipatie		x	
	Dienstverlening / "Het Nieuwe Werken" / Service-locaties (gezien vanuit burgerperspectief)	x	x	
Bedrijfsvoering	Huisvesting gemeente	x		x
	Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden	x	x	
	Aanbestedingsbeleid, hoe geven wij als gemeente hier vorm aan en hoe verhoudt zich dit tot de gewenste afspraken (Qbuzz, Careyn)	x		
	Onderzoek naar ICT (financiële aspecten en veiligheidsaspecten)van de gemeente	x	x	

Deze onderwerpen vormen de shortlist